

Megjelen hetenkint kétszer
szórdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitólérvén minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5; kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
liszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Zemplénnvármegye közgyűlése előtt.

— szept. 17.

„És arra is mindig — mintha tühegygyel szurnók meg — felsziszszennnek, ha azt mondjuk, hogy mi függetlenségi politikát akarunk és fogunk csinálni! Pedig ez így van. És tetszik, nem tetszik, így is lesz! A becsületnek — amelyre nincs szükség, hogy bárki is oktasson bennünket — van egy nagyon komoly formája: az az ígéret, amelyet választóinknak tettünk.

Am álljon elő az a függetlenségi és 48-as képviselő, akit úgy választottak meg függetlenségi képviselőnek, hogy ő nem kíván és nem is fog függetlenségi politikát csinálni. De hát — az ég szerelméért — akkor miért ámitotta önmagát és az országot és választóit azzal, hogy függetlenségi?”

Ezeket mondotta Mezőssy Béla függetlenségi pártvezér 1906. május 16-án, tehát akkor, a mikor a koalíció kormányra jutott. Ezzel a felfogással, ezzel a meggyőződéssel lépett be ő maga is a kormányba, mint a földmívelési miniszterium államtitkára. Senkinek sem lehet oka kételkedni a felett, hogy amiket akkor Mezőssy Béla mondott, igaz meggyőződésből mondotta. S ime most ott vagyunk, hogy Mezőssy Béla nyílt levelet intéz Károlyi Mihály gróf függetlenségi pártvezérhez és bejelenti, hogy a függetlenségi pártból kilép. Kilép dacára annak, hogy egykor maga mondotta, hogy a becsületnek nagyon komoly formája az, a mit a választók előtt tett és dacára annak, hogy ő is olyan ígéretet tett a választói előtt, hogy ő függetlenségi. De még tovább is megy Mezőssy, a mikor egy újságíró előtt a nyilvánosság számára azt is kijelenti, hogy

„az ország gazdasági és pénzügyi válsága egymagában is megokolja, hogy a vigasztalan helyzetből a kibontakozást multhatatlanul keresnünk kell. Erre a célra az egységes függetlenségi és negyvennyolcas párt programja nem alkalmas. Tehát egy olyan posszibilis álláspontot kell találnunk, amely számol egyrészt az ország közhangulatával, a nemzet erejével, másrészt pedig biztos alapot nyújt arra, hogy annak megvalósítása nem fog a törvényhozás másik tényezőjénél akadályokba ütközni.”

Mindenkit kell, hogy gondolkodóba ejtsenek ezek a komoly szavak akkor, a mikor egy olyan helyről hangzanak el, a honnét egyébkor mindig a szenvedélyes, intransigens jelszó politikát hal-

lottuk. A miket Mezőssy elmond, ezek olyan igazságok, amiket a hatvanhetes alapon álló politikusok már régen hirdettek, de a mikért Mezőssy és elvtársai rendszerint lehazaárulózták, lehurrogták őket!

Hogy most Mezőssy Béla is ezekkel az igazságokkal vonul a nyilvánosság elé, ezt egyáltalán nem találjuk meglepőnek. Csak azt találjuk kifogásolhatónak, hogy Mezőssy is, Désy is, csak most rukkolnak ki ezzel a meggyőződésselükkel, holott már mint államtitkárok jutottak ezeknek a felismerésére. Szépséghiba, hogy államtitkárságuk megszüntetése óta ismét agitáltak a personal unió mellett — most pedig kikellert válniok a függetlenségi pártból, „mert az egységes párt a personal uniót hangsúlyozta.”

Ettől a szépséghibától eltekintve nem lehet gáncsolni a volt függetlenségi vezéreknek a hatvanhetes alapra átlépését. Nem lehet különösen nekünk, hatvanheteseknek, akik ebben is csak megerősítve látjuk ami politikánk helyességét. Hiszen a nemzeti munkapárt egyenesen ezen program alapján létesült! A Khuenkormány, a Lukács-kormány, a junius negyedik, mindaz, ami azóta történt csak azért történt, hogy a nemzetet egy posszibilis politika vezérelje.

Hiszen az alkotmányos idők helyreállítása óta egyebet sem hirdettek a mindenkori hatvanhetes kormányok, mint azt, hogy posszibilis politikát kívánnak gyakorolni. Sőt erre a jobb belátásra a koalíciós kormány is eljutott akkor, amikor Kossuth Ferenc és Andrássy Gyula együttesen akartak egy olyan kormányprogramot adni, amely alatt a koalíció különböző pártjai egyesülhettek volna s a melyet köztudomásulag akkor Tisza István gróf is támogatott. És éppen azzal estek Justhék a legnagyobb hibába, hogy Kossuth Ferencnek ezt az előrelátó akcióját fölrobantották.

Mindezek pedig azt igazolják, hogy Magyarországon belátható időközön belül egyedül az a politika érvényesülhet, amely a hatvanhetes kiegyezésre támaszkodhatik és számol az ország erőviszonyaival. Ezt a politikát hir-

deti a nemzeti munkapárt s ennek a politikának erőteljes képviselője Tisza István gróf. A mikor tehát azt látjuk, hogy a koalíció államtitkárai maguk hirdetik, hogy a personal unió a jövő zenéje s a multban volt minden ellenkező felfogásuk dacára megteszik a nagy ugrást a negyvennyolcából a hatvanhetes alapra s a mikor a függetlenségi vezérek maguk hirdetik egyedüli országmentő politikának azt a politikát, amelyet a nemzeti munkapárt inogurált, akkor hidegen elmehetünk a terrorizmus és hangos hazafiság üres jelszavai mellett s a komolyan gondolkodó polgár nyugalmával léphetünk hétfőn a megyegyűlés színe elé, hogy szavazatunkkal támogassuk és bizalmunkról biztosítsuk Tisza István grófot és kormányát.

Politikai aktualitások.

Andrássy pártalakítása. — A munkapárt sziklaszilárdan áll. — Fényes győzelem Hevesvármegyében. Zemplénnvármegyében is minden jel győzelmet ígér.

Hiába való erőlködések.

— szept. 17.

A politikai aktualitások terén ezidőszerint Zemplénnvármegye hétfői állásfoglalása áll az érdeklődés homlokterében, amennyiben itt lesz az Andrássy-pártnak első jelentős összecsapása a nemzeti munkapárttal. A vármegyén távol álló körökben, az ország periferiáin, hol a változott viszonyokat még nem ismerik kellőképpen, nem tulajdonítanak ugyan valami különösebb jelentőséget az itteni harenak, aminek oka, hogy Zemplénnvármegyét még a multban mint az Andrássyak vármegyéjét könyvelték el s épen azért, ha Andrássy Gyula gróf itt bármily nagy győzelmet aratna is, az nem keltene feltűnést s abból nem vonnának messzemenő következtetéseket. Ezért volt az is, hogy a megye legutóbbi bizalomnyilvánítása oly nagy és kellemes meglepetést keltett s viszont ezért történetelt, hogy anynyi fővárosi lap hitelt adott azoknak az ellenzéki oldalról kiesztelt neveltséges meséknek, melyek holmi trükkök eredményének tüntették fel a vármegye akkori állásfoglalását. A sajtó és az ország egy része azért ült fel ezeknek a meséknek, mert egyszerűen nem tudott hinni a szemének; nem tudta első pillantásra appercipiálni, hogy „a mánások vármegyéje” ilyen határozottan hátat fordítson a grófi politikának.

Pedig a valóság igenis az, hogy Zemplénnvármegye közönsége már felszabadult mindenféle gyámkodás alul-

s nem megy vakon a tekintélyek és a frázisok után. Van itt már egy erős, egységes és sziklaszilárd elvi alapon álló párt: a nemzeti munkapárt, amely igenis meg tud birkózni bármily oldalról jövő és bármily erős agitációval, sőt presszióval is. Megmutatta ezt legutóbb és meg fogja mutatni most is s komoly és erőlyes állásfoglalásával egyszer s mindenkorra ki fogja ábrándítani azokat, kik ezt a vármegyét dróton rángatható bábnak képzelik.

Amilyen hatástalanul mult el az Andrássy-párt megalakulása, ép olyan csekély sikere lesz e párt első akciójának, melybe pedig egész erejét belefektette.

Hiteles információk alapján a következőkben számolhatunk be arról a benyomásról, melyet Andrássy zászlóbontása mérvadó politikai körökben keltett:

Az Andrássy-párt megalakulásának egész hatása és szenzációja a megalakulás percében véget ért, sőt elfogultság nélkül mondhatni, hogy az új párt programja és Andrássy zászlóbontó beszéde együttesen, ha lehet, még lerontották azt a nagy érdeklődést, mely a nagy garral rendezett előkészületek nyomán támadt. Olvasván a programot, mely ködös általánosságokon kívül érdemben nem mond mást, mint a munkapárt programja, ellenben a feltétlen felkiáltkozás terén sokkal tovább megy a munkapártnál figyelembe véve ehhez Andrássy leplezetlen kijelentését, hogy neki és az új pártnak egyetlen célja a hatalomrajutás, a magyar értelmiség csalódottan és elámulva fog napirendre térni az új alkotmánypárt megalakulása felett.

Egyetlen kérdésben kíváncsian várja a választ a közvélemény, ez az, hogy vajjon Andrássyék bemennek-e a képviselőházba vagy sem. Van a beszédnek olyan passzusa, amely határozottan azt a felfogást igazolja, hogy Andrássyék is az ülénapokon az országház helyett az Országház-kávéház helyiségeit fogják felkeresni, de ezt a kérdést is Andrássy, lehet, hogy szándékosan, ködös bizonytalanságba burkolja. Így tehát, sajnos, az új párt még arra a szerepre sem látszik vállalkozni, hogy a két ellentétes álláspont között a normális parlamenti viszonyok helyreállítása végett közvetítsen.

Az Andrássy-párt megalakulása egy dologra vetett vakító világgósságot: a nemzeti munkapárt sziklaszilárd, megbontathatlan egységére. Ezt igazán semmi sem dokumentálhatta volna fényesebben, mint Andrássy pártalakítása. Ime most láthatuk, — és ezért a tapasztalatért hálásak lehetünk Andrássy Gyula grófnak, — hogy ebben az óriási pártban, a nemzeti munkapártban egyetlen ember nem akad, aki bármily okból elhagyta volna a párt zászlóját s az oly csábító „kormányképes” 67-es párthoz csatlakozott volna. „Hódított” Andrássy gróf függetlenségiéket, „hódított” néppártiakat, hódított mindenféle pártfrakcióból, csak épen a munkapártból nem hódított egyetlen embert sem.

Első osztályu bükk **hasáb** és **vágott**

Tűzifa valamint **Porosz kőszén**

minden mennyiségben nálam készletben van s legjutányosabban kapható

Friedmann Albert

Sátoraljaújhely, Justus-utca 22.

Ezen a héten különben már egy sulyos és felejtethetlen veszteség érte az ellenzékét. Hevesmegye törvényhatósága, melyet ép úgy, mint Zemplén, már végkép elkönnyveltek az ellenzék javára, nagy többséggel bizalmat szavazott a kormánynak, Károlyi Mihály gróf személyes megjelenése s a hevesi mágnások minden erőfeszítése ellenére.

Meggyőződésünk, hogy Zemplén is követni fogja Heves példáját, a melyben különben eddig még az ország minden törvényhatósága osztozott, amely a Tisza-kormány irányában állást foglalt. Eddig ugyanis valamennyi törvényhatóság, — mintegy negyven, — lelkes bizalmáról biztosított ezt a rendcsináló, igazán „nagy” kormányt. Hisszük, hogy Zemplén vármegye is csak meg fogja erősíteni hétéfőn az ily értelemben már egyszer elfoglalt álláspontját. Az auspiciumok egytől-egyik a legkedvezőbbek, csak kitarást és lelkesedést kell tanusítania a munkapártnak s akkor a győzelem elmaradhatatlan.

Az ujhelyi kereskedelmi iskola.

Hozzászólás a reformokhoz.

Irtta: Kertész Ödön.

I.

— szept. 17.

Az iskolára is — csakugy mint a nőre — alkalmazható az a mondás, miszerint akkor van jó híre, ha nincs semmi híre. Minden kulturális intézménynek kettős működése lehet; az egyiket a szellemileg működők látják el legjobb tudásuk és lelkiismeretük szerint, a másik fontos szerep a fenntartó, amely az anyagi ügyeket intézi.

Abból az alkalomból, hogy e nagyfontosságú intézményünk realizálása érdekében megfelelő helyről komoly lépések történtek, hogy az intézet immár kezd hozzásimulni anyagi viszonyainkhoz, a t. szerkesztő ur szives engedelmével szót emelek ez ügyben, megvilágítva a történet ujtásait és hátrányait.

Kötelességem azonban hangoztatni, hogy nem fogadatlan prókátorként szerepelek. Igen sokat irtam és beszéltem ez ügyben, cikkeim jelentek meg e kérdésben már az intézmény szervezésekor és ma nyugodtan tapasztalhatom, hogy amit én 2 évvel ezelőtt szorgalmaztam és sürgettem e lapok hasábjain is, az mind a valóságba lépett. De jogom van ez ügyben tárgyilagos észrevételeket tenni azért is, mert mindenféle politikai és városi párttól távol állok, bizottsági tag nem vagyok és a kereskedelmi iskolához semmiféle érdek nem fűződik és nem fűz, csak mint e város szerény polgárának lehet érdekem a szakiskola létét támogatni még azáltal is, hogy a vadhajtások lenyegtetésében is segítséget nyújtsak.

Kétségtelen, hogy agilis h. polgármesterünk mellett Némethy Bertalan sokat köszönhetünk, a miért végre rendes mederbe terelődik az iskola ügye. Az ő intézkedései nem ad hoc természetűek. Javaslatok alapos előtanulmányok eredménye és az ő kezdeményezéséből életbe léptetett határozatok mind azt igazolják, hogy a város vitális érdekei az egész vonalon érvényesítve lettek. Sajnos, tévedések azért mutatkoznak, amelyekről alább szólni fogok.

A dícséret hangján emlékezhetünk meg elsősorban a helyiség ügyének becsületes rendezéséről. A józan előrelátás, megfontoltság bélyege látható a sürgős intézkedésen. A két helyiségben való oktatás csak zavart és kellemetlenséget okozott, másrésztől főleg kiadásokat jelentett.

Ideiglenes megoldásnak szerencsésebb helyiséget igazán nem találhattak a Dókus-féle épületnél. Mert itt helyiség van annyi, amennyire csak egy kifejlesztett iskolának szüksége lehet, az udvar tágas, a környezet csöndes. Az itt eszközölt kisebb-nagyobb beruházások dusan megtérülnek. — Az ideiglenes állapot pedig olyan, hogy a sötétbe való ugrás nélkül, higgadt megfontolással lehet a jövő végleges helyiségét tervezni. Vonatkozik ez úgy a helyre, mint a város teherviselő képességével arányban lévő költségekre. Szükséges a kissé tartósabb ideiglenes állapot az általános kijózanodásra, miszerint 400,000 koronás iskolapalotát nem bírnak el, de ilyenre szükségünk sincsen. De módunkban lesz konkretizálni az elérhető államsegélyt is, mert az annyiszor emlegetett 200,000 korona nem segély, az legfeljebb méltányos kölcsön.

Az ideiglenes épületben esetleges párhuzamosítás szükségessége sem szenvedne hajótörést. Tisztázzuk azonban e kérdést, annál is inkább, mert a bizottság ugyancsak Némethy indítványára ridegen elzárkózott a párhuzamosítástól. Ilyen határozatot azon-

ban kár volt hozni, mert e kérdésben szélsőséges álláspontra helyezkedni nem lehet. A párhuzamosítás ellenben nem lehet bizarr törekvés sem és így pl. az elmúlt évben 8—10 tanuló különbözet miatt kár volt kétéfélére osztani az első osztályt, mert az 1500—2000 kor. jövedelemmel szemben hacsak a 34—36 óra ellátását vesszük — ami majdnem 2 tanárt jelent — már négyszer nagyobb kiadás jelentkezik e tételnél. Ily esetben csak luxus volt a kétéosztás, erre pedig pénzünk nincsen. Ámde ezidén az iskola igazgatójának kijelentései szerint az alsó osztályba 80 tanuló jelentkezett. Ha ezt tényekkel is igazolhatja az igazgató, akkor pedig könnyelműség volt 30—40 tanuló visszautasítani, mert ez esetben — különösen a tömeges vidéki tanulók miatt — számításunkat megtalálánk. Kár volt nem ovatosabbnak lenni e kérdésben és kár, hogy a helyzetet tisztán nem látjuk.

Egészséges intézkedés a női tanfolyam anyagi vezetéséről történt lemondás is. Maga az intézmény nem oly jelentőséggű, hogy a város gondokat és terheket vegyen magára.

(Vége köv.)

A kormány tagjai Ujhelyben

Báró Harkányi János kereskedelemügyi miniszter, báró Kazy József földművelésügyi államtitkár és Marx János Máv. elnökgazgató pénteken Ujhelybe érkeznek.

A kormány Ujhely ármentesítéséért.

— szept. 17.

Nagy fontosságú eseménye lesz Ujhely életének e héten, amidőn értesülésünk szerint a kormány két kiváló tagja, továbbá Marx János, a Máv. elnökgazgatója körünkbe érkeznek, hogy személyesen győzdjék meg Ujhely egyik legéletbevágóbb, legnagyobb szükségletéről s azután személyes észleletei alapján segítsen a bajon.

Mint értesülünk ugyanis pénteken érkeznek Ujhelybe báró Harkányi János kereskedelemügyi miniszter és báró Kazy József földművelésügyi államtitkár. Tudvalevő, hogy mindkét államférfiut szorosabb kötelek fűzik vármegyénkhez és városunkhoz: báró Harkányi kereskedelemügyi minisztert, mint megyénkbeli nagybirtokost és törvényhatósági bizottsági tagot, báró Kazy államtitkárt pedig mint az ujhelyi kerület országgyűlési képviselőjét. Az is köz tudomásu, hogy mindketten elégszer adták már értékes tanujelét városunk és vármegyénk iránti jóindulatuknak és meleg ragaszkodásuknak s mostani idejövételüktől is a legáldásosabb eredményeket remélhetjük Ujhelyre nézve. Harkányi báróval és Kazy báróval együtt Ujhelybe jön Marx János elnökgazgató és valószínűleg a miskolci üzletvezetéség több tagja is, akik a vasut szempontjából fogják tanulmányozni a Ronyva-meder áthelyezésének kérdését.

A városunkat ért sulyos elemi csapások s az ezek révén felmerült s már halaszthatatlannak látszó nagy probléma: Ujhely ármentesítésének kérdése hozza báró Harkányit és báró Kazyt ezuttal Ujhelybe. A rövid egy hónap leforgása alatt háromszor bekövetkezett árvízveszedelem megtani-

tott arra, hogy ez a kérdés Ujhelynek legvitálisabb és legsürgősebb ügye, amelynek rendezése nélkül óriási értékek mennek veszendőbe s a város haladása teljesen meg van bénítva. Viszont azonban, — pláne a mostani nehéz pénzvizonyok között — a város anyagi ereje meg nem bírja a kérdés megoldásának s a Ronyva-meder elkerülhetetlen áthelyezésének terheit. — Vannak ugyan hangok, amelyek szerint ennek a kérdésnek a rendezése tulajdonképpen a Magyar Állam Vasutaknak volna egyenes kötelessége s ezek, akik így vélekednek, a Máv. jogelődjének, az Északkeleti Vasut Társaságnak kötelezettségeire hivatkoznak, elfelejtik azonban, hogy itt igen hosszú és igen bizonytalan perekről volna szó, amennyiben az évek során a helyzet változott s a Máv. nem vett át minden kötelezettséget jogelődjétől s épen a kérdéses esetre egy képviselőtestületi határozat is van, amely az ügyet igen komplikálja.

Ilyen körülmények között kétségtelen, hogy a városra szakadt szerencsétlenségen csak a kormány jóindulata enyhíthetne s láthatjuk, hogy — bármennyire igénybe van is véve a kormány az ország minden részéből felhangzó hasonló kérelmek által, — ebben nincs hiány, sőt ellenkezőleg a kormány a legmesszebbmenő jóakaratot tanúsítja Ujhely érdekei iránt. Ezt mutatja, hogy a polgárság egy része által a kormányhoz intézett feliratot s Mecznér Gyula főispán előterjesztéseit a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszteriumok a legkegyesebben fogadták s ezek alapján báró Harkányi miniszter és báró Kazy államtitkár elhatározták, hogy személyesen a helyszínen győzdnek meg az ügy állásáról,

hogy azután a lehetőséghez képest segítsenek városunkon.

Nem akarunk esetleg túlzott reményeket ébreszteni, de értesülésünk szerint a kérdést oly jóindulattal kezeli a kormány, hogy reményünk lehet rá, miszerint Ujhely városának igen esekély hozzájárulásával rendezve lesz a Ronyva áthelyezésének s Ujhely ármentesítésének óriási fontosságú és rendkívüli anyagi áldozatot igénylő kérdése.

A kormány tagjai az eddigi dispoziciók szerint pénteken reggel 6 óra után érkeznek Ujhelybe, ahol a vasuti állomáson a vármegye és város részéről hivatalos fogadtatás lesz. Délben Meczoer Gyula főispán ebédet ad a magas vendégek tiszteletére, akiknek elutazása még nincs pontosan meghatározva. Harkányi báró kereskedelemügyi miniszter értesülésünk szerint Ujhelyből zempléni megyei birtokára utazik, honnan azonban hétéfőn valószínűleg visszatér s részt vesz a megyegyűlésen.

IZGALMAK

az ujhelyi izr. hitközségben

Főrabbiaválasztás előtt

A vasárnapi hitközségi közgyűlés

— szept. 17.

Nagy gondja van mostanában az ujhelyi izr. hitközségnek s Ujhely városnak összes izraelita vallásu polgárai kiveszik a részüket a küszöbön álló főrabbi választás izgalmaiból. Mostanában még az utcákon is minduntalan látni izgatottan tárgyaló, vitakozó csoportokat, melyek az ujhelyi zsidóságnak ezt a fontos kérdését beszélnek meg. Nem csodálkozhatunk ezen a nagy és aggodalmas mérlegelésen s heves választási hullámverésen, ha tudjuk, hogy az izr. hitközségekben mily döntő fontosságú állása van a hitközség főrabbiának, mily nagy tekintélye van ez állás viselőjének, de viszont milyen nagy és sokoldalú igényeket támasztanak az egyes hitközségek azokkal szemben, akik erre az állásra pályáznak.

Az ujhelyi főrabbiaválasztási ügy hullámairól egyébként a következő tudósításunk számol be részletesen:

A sátoraljaújhegyi izr. anyahitközség főrabbi választásra készül. Méltó embert akar a nagytudományú néhai Weisz Kálmán főrabbi örökébe ültetni s ezért a kibocsátott pályázatra jelentkezők közül a legkiválóbbakat próbaszónoklat tartására hívta meg.

Valamennyi megjelent pap kiváló tudásnak, szónoki képességnek adta jelét úgy, hogy a hitközségnek igazán nehéz lehet a helyzete a tekintetben, hogy melyiket válassza meg a sok méltó pap közül.

A próbaszónoklatok megtartása után a hitközség képviselőtestülete a közhangulatból ítélve dr. Schlésinger Sámuel budapesti rabbi, hittanárt találta a vallási szabványok mindegyikéhez szigoruan ragaszkodó hitközségi tagok szempontjából is legalkalmasabbnak a főpapi tisztségre.

A vasárnap e hó 14-én tartott hitközségi közgyűlésen Némethy Bertalan előadó ismertette a pályázatok eredményét és közölte, hogy a kép-

viselő
dr. Sc
A köz
válasz
lyozás
tását
jelölés
lők ké
Reich
szabál
rázásá
tagu k
mélyt
tása é
madat

S
ezek
azonb
ha fi
válasz
előfor

N
ves
idő
ezu
gy
lat

ter
nő
doz
a
me
ke
les
lás
un

me
a k
ter
naj
sá
hón
töb
tök
fog
fog
sz
ne
sz
kr
vö
ka
gy
hő
es
ve
be
sz
lő
m
ig
va
k
m
ol
n
is
ét

Szo
kül
gab
sól
Hos
miv
fel.
fogs
vici
csal
met
elte
a b
kör
pos
tün
eve
dec
a r
érez
boc

lése
Egy
hét

viselőtestület egyhangú határozatával dr. Schlesinger Sámuel rabbit jelölte. A közgyűlésen többen felszólaltak. A választás szabadságának megakadályozását és a kinevezés érvényre jutását látták egyesek az egy személy jelölésében. Az ez irányban felszólalók kétélyeit csakhamar eloszlatta dr. Reichard Salamon a hitközségi alapszabályok ama részének megmagyarázásával, melynek értelmében a 40 tagú képviselőtestület csak egy személyt jelölhet, kinek azután a választása érvényéhez a szavazatok kétharmadát kell kapnia.

Szembeötölő jelenség, hogy még ezek után is akadtak tiltakozók, amit azonban nem nehéz megmagyarázni, ha figyelemmel vagyunk a főbbi választásoknál mindig és mindenütt előforduló kisebb-nagyobb izgalmakra.

HIREK.

Mit jósol Sirius? Szegény, boldogtalan felebarátom, kedves olvasóm, aki már nyakig vagy időjósok bölcsességével, engedd, hogy ezuttal komolyan figyelmessé tegyünk a kitűnő Sirius meglepő jóslataira.

Azért meglepőek ugyanis a mester jóslatai, mert nem ringat benünket csalfa reményekkel és ingadozás nélkül megmondja, — hogy a nyártalan nyárra komor, kellemetlen, földrengéses ősz fog következni. Majd januárban, februárban lesz meleg nyár is. — Akárki meglassa, így lesz. Hiába, új kalendáriumot kell csinálni.

Egyébként Sirius mester, az ismert időjós a legközelebbi napokra a következő időjárást jósolja: Szeptemberben még egy darabig szép napok ígérkeznek, de nagy szárazságtól sem kell félnünk, mert ez a hónap is csapadékos jellegű lesz és több helyen zivataros esők várhatók; az ország nagyrésztében esni fog, de ezek a zivataros esők nem fognak hosszasan tartani, ismét szép napok jönnek. Itt szintén lesznek erős lehűlések, északi viharos szelekkel. Szeptember 22-től igen kritikus idők ígérkeznek, esős, hűvös, viharos, itt-ott hócsapadékokat fogunk látni, különösen a hegyes vidékeken. Ha azonban az idő hőemelkedéssel jönne, úgy zivataros eső fog bekövetkezni és jéggel keverve esni, az ország több részében. Októberben az időjárás elég szép és kedvezőnek mondható, különösen 22-ig, ettől kezdve feltűnően megváltozik; hideg, szeles napok ígérkeznek, több helyen kisebb havazások várhatók s éjjeli fagytól kell tartanunk. Több nap száraznak mondható. — Ilyen időjárás várható október 22-ig. — Ígérkezik kisebb-nagyobb földrengés is, amelyből mi is részesülünk; vagyis hazánkat is érinteni fogja.

— **Alaptalan kolera hír Homonnán.** Szombaton reggel távirati értesítést küldött Homonnára a szinai főszolgabíró, hogy *Majszki* András felsőalmádi illetőségű züllött uszter, Hosszumezőről Homonnára utazik s mivei koleragyanus, tartóztassák itt fel. A hatóság emberei a vonatnál fogadták is a pontosan bedöcögött vicinálissal érkezett s Homonnáról csak a közelmúltban eltoloncolt félelmetes utast s ezalatt már városszerte elterjedt s nem kis rémületet okozott a borzasztó hír. *Majszkit* a járványkórházba kísérték, a tisztí orvos alapos vizsgálat alá vette és akkor kiűnt, hogy reggel éhgyomorral megérett tizenegy körtét és miután egy deciliter pálinkával leöblítette, beállt a reakció. Délben már teljesen jól érezte magát és vasárnap szabadon bocsátották.

— **A szőlészeti szakosztály gyűlése.** Zempléni vármegye Gazdasági Egyesületének szőlészeti szakosztálya hétfőn délelőtt tartotta rendes havi

közgyűlést *Thuránszky* László vármegyei főjegyző a szakosztály elnöke vezetése alatt. A gyűlésen megjelent *Meczner* Gyula főispán is, ki főleg a szüret várható eredménye iránt kívánt maguktól a szőlősgazdák-tól információkat nyerni. Az ülés egyik tárgya egy új helyi borbizományos javaslata volt, aki több külföldi borkereskedő nevében azon előterjesztést tette, hogy a szakosztály írjon fel a kormányhoz a folyó évi szőlőcefre cukrozásának engedélyezése tárgyában. — A külföldi borkereskedők ugyanis kijelentették, hogy csak azon esetben hajlandók a folyó évi szüretet vásárolni, ha a cefre cukrozását a kormány engedélyezi. A szakosztály kijelentette, hogy a törvényen, mely főleg a Tokaj-Hegyalja érdekében hozott, rést űni nem enged, a kívánt feliratot tehát mellőzi. Különben is a folyó évben, ha az eső tönkre nem teszi a termést, a minőségtől nem kell félni, mert a szőlő már ma is érettebb, mint volt a múlt évben szüretkor. A szüret várható eredményéről *Hegedűs* Sándor tarczali vin-cellériskola igazgató referált: szerinte az uri szőlők a kellő védekezés folytán javarészt megmenekedtek a peronoszporától s ha a múlt héten kezdetét vett rothadás [nem folytatja tovább pusztításait s meleg, száraz, időjárás váltja fel az esős időjárást, a Tokaj-Hegyalján még mindig remélhetünk 50—60 ezer hordó közép, esetleg jöminőségű bort. Az összes kár eddig mintegy 70—80 ezer hordó bor.

— **Ovódai szünet.** A Deák-utcai állami ovódában f. hó 16-tól 8—10 napig szünet van az iskola tatarozása miatt.

— **Bajnoki mérkőzések.** Vasárnap délután két bajnoki mérkőzés is volt a Szabadság-téri SAC. pályán. Elsőnek az Egyetértés mérkőzött a Kassai Kereskedők Körének csapatával s bár megkezdésük játékos volt, a rutinizottabb és szerencsével is játszó kassai csapat 3:0 arányban legyőzte. *Bíró Adorján* (SVSC.) volt. Délután 4 órakor vette kezdetét a SAC. — Sátoraljujhelyi Vasutas SC. mérkőzés s a két rivális találkozása ezuttal is nagyszámu közönséget vonzott a pályára. Kezdet után a Vasutasok kerülnek fölénybe, de goalt elérni nem tudnak, míg a SAC. egy lefutása alkalmával balszéle goalt lő. A második féldélben a SAC. diktálja a tempót s bár a Vasutasok minden tudásukat összeszedve játszanak, nem tudják megakadályozni a SAC. három igen szép goalját. Az eredmény tehát 4:0 volt a SAC. javára s tekintve, hogy a tavaszi szezonban a SAC. ugyancsak ily arányban győzte le a Vasutas csapatot, a vezetést ezidőszert kétségtelenül ő tartja kezében. *Bíró Várnay* (KAC.) volt s igazán minteszerűen bírakodott. — Jövő vasárnap kerül eldöntésre a SAC. — KAC. bajnoki mérkőzés s bár a győzelem reménye nem kecségteti az új helyi csapatot, mindenesetre rendkívül erős, élvezetes küzdelemre van kilátása sportkedvelő közönségünknek.

— **Bezárták az Ustredna Banka helyiségeit.** Részletesen írtunk már a nagymihályi bojkottált cseh bank dolgáról, melyről most Nagymihályból azt jelentik, hogy a főszolgabírói hivatal az Ustredna Banka által birt helyiségekre megtagadta a lakhatási jogot s ezek folytán azok pénteken hatóságilag bezártattak. Megtagadandó volt a lakhatási engedély, mert az összes helyiségek nedvesek, dohosok és a hatósági orvos szakvéleménye alapján az azokban való tartózkodás az egészségre veszélyes. A cseh bankja tehát ez idő szerint beszüntette működését. — A nagymihályi Kereskedők és Gazdák Köre tartott választmányi ülést elhatározta, miszerint az Ustredna elleni mozgalomhoz csatlakozik és elvárja tagjaitól, hogy a bojkott bizottság rendelkezéseit tőlük telhetőleg érvényre fogják juttatni.

— **Jegyzői gyűlés.** Zempléni vármegye községi és körjegyzők egyesületének elnöke a jegyzői egyesület tagjait a szeptember hó 22-én reggel 8 órakor kezdetét veendő a vármegyháza ügyészi termében megtartandó rendkívüli közgyűlésre összehívta s tekintettel az internálási ügyének napirendre kerülő fontosságára felkérte az egyesület tagjait, hogy a gyűlésen mindannyian a kitett időben annál is inkább jelenjenek meg, mert az ügy elintézése halasztást nem szenvedhet.

— **A vasárnap dolgozó tisztviselő büntetése.** Addig is, míg a kereskedelmi miniszteriumban elkészült vasárnapi munkaszünetről szóló új törvényjavaslat törvényerőre emelkedik, hir szerint, a miniszter a jelenlegi állapot megszüntetése végett rendeleti uton fog intézkedni. Az új rendeletben kötelezni fogják a hatóságokat, hogy a maguk hatáskörében ellenőrizzék a törvény megtartását és ne csupán a dolgozókat céget, hanem a dolgozó tisztviselőt is büntessék meg, ha csak a tisztviselő nem bírja igazolni, hogy munkaadója parancsára, kényszerhelyzetben végezte a vasárnapi munkát.

— **Lóvásár Érsekújvárott.** Érsekújvár r. t. város a kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendeletével engedélyt nyert, hogy minden év szept. 29 és 30-án különleges őszi luxus lóvásárt tarthasson. — A második ilyen és lódíjazással egybekötött nagy lóvásár Érsekújvárott folyó évi szeptember hó 29-én és 30-án fog megtartatni. A vásár alkalmából a saját tenyésztésű csikók, valamint anyakancák is díjaztatni fognak. És pedig: két első díjjal, két másodikkal, 5 harmadikkal és 10 negyedik díjjal. A bírálat és díjazásnál a m. kir. földművelésügyi kormány szakképviselője is részt vesz. Ezen különleges luxus lóvásáron fogja a katonai kinevezés is az ideai löszükségletét beszerezni. Lakások és istállók az érsekújvári polgármesteri hivatalnál rendelkezésre állnak.

— **Beviteli tilalom.** A kassai kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az érdekeltséget, hogy a közös külügyminiszteriumtól nyert értesülés szerint a román kir. kormány friss és aludtejnek, tejfölnek, yoghurtnak, sózott és sóatlan vajnak, valamint zsirnak Romániába való bevitelét megtiltotta.

— **A harmadosztályú kocsi a gyorsvonatokon.** Az államvasutak igazgatósága ez év elején kísérletképpen több vonalon harmadik osztályú kocsi is csatolt a gyorsvonathoz. Megírtuk, hogy a kísérlet bevált és az igazgatóság elhatározta, hogy ősztől kezdve valamennyi gyorsvonat harmadik osztályú kocsival fog járni. Ezt az értesítést megerősíti a Máv. igazgatóságának most kiadott jelentése, hogy ősztől minden gyorsvonatnak lesz harmadosztályú kocsija is.

— **Sötét bűn.** *Roskó* Józsefné mádi asszony koraszülött gyermekét hozott a világra. A kis gyermekről keveset tudott a világ mindaddig, míg valaki egy ládában a holttestére nem bukkant. Hogyan halt meg s hogyan került a ládába, rejtély. A csendőrség *Roskó* Józsefnét letartóztatta. Bekísérték az új helyi ügyészség fogházába.

— **A csendőr joga és kötelessége.** A köznépek, de kivált a duhajkodó legényeknek az a téves fölfogása, hogy a csendőrnek, ha nincs szolgálatban, nincs joga az esetleges rendezavarókkal szemben hivatalos föllépésre. Ezt a téves fölfogást cáfolja meg a Kuria legutóbb hozott ítélete, mely szerint az egyenruháját viselő csendőr, ha nincs is szolgálatban vagy kiküldetésben, mint hatósági közeg, hivatásának természeténél fogva, de szolgálati szabályzatának rendelkezései szerint is köteles csend- vagy rendezavarás esetén a fölmerült szükséghez képest a rend helyreállítására végett akár önállóan föllépni, akár a csendőrségnek segédkezni, mert ilyen

esetben a csendőr a törvény végrehajtásában jár el. Azok, akik a csendőrt ilyen esetben eljárásában akadályozzák vagy bántalmazzák, a hatóság elleni erőszak vétségét követik el. Vagyis a csendőr akár szolgálatban van, akár nincs, mindenkor és minden alkalommal csendőr.

— **Kolera elleni védekezés!** A kolerajárvány veszedelme ellen első sorban tiszta csir- és bakteriummentes ivóvíz élvezete által védekezhetünk. Mint ilyenek különösen ajánlhatók a Schönborn-Buhheim gróf-féle uradalmi Polenai, Szolyvai, Luhi és Erzsébet természetes, tiszta, égvényes ásványvizek, mert ezek állandó orvosi felügyelet mellett abszolút tisztán mindig friss töltésben a modern higiénia követelményeinek megfelelőleg kerülnek forgalomba, de különösen most a kolerajárványra való tekintettel ezen vizek oly szigorú hatósági felügyelet és ellenőrzés mellett lesznek töltve, kezelve és forgalomba hozva, hogy az biztos garancia arra, hogy e vizek élvezetével hathatósan védekezünk a kolera ellen. Ezen vizeknek különösen most egy asztalnál sem szabad hiányozniuk. *Kapható mindenütt.*

— **Mit építhet a kőműves mester?** A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, amelyben a már hatályban levő építkezési rendeletek egyes intézkedéseit precizozza. A rendeletben különösen arra helyezi a miniszter a fűslyt, hogy az eddigi laza határvonalat a kőműves mester és az építő mester között tökéletesebben precizozza. Ezt a célt szolgálják azok a magyarázó pontok, amelyek a kőműves mester által teljesíthető munkálatokat sorolják fel. A kőművesmester nem vállalhat el önálló munka gyanánt olyan építkezést, amelynek alapvonala 15 méternél nagyobb terjedelmű és javításban sem vehet részt akkor, ha ez a javítás az épület szerkezetében is változásokat idéz elő. Meghatározza a rendelet ezenkívül az ácsok működésének körét is. — E szerint az ácsmesterek önállóan vállalhatnak olyan építkezéseket, melyeknél az épületszerkezet fából van.

Teljes ellátást nyerhet egy úri családnál jó házból való, gimnáziumba, polgári vagy kereskedelmi iskolába járó fiú. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

IRODALOM.

A Magyar Hirlap Sport Albuma. A Magyar Hirlap a legelterjedtebb és legolvasottabb este megjelenő napilap, ez évben is nagy meglepetéssel készül szolgálni karácsonyra az előfizetőinek. Minden egyes előfizetője ugyanis megkapja a Magyar Hirlap Sport Albumát, amely szenzációs kivitelű és tartalmu lesz. Az Album fel fogja ölelni az összes sportágakat s ezeknek hivatott képviselői tollából fog hozni nagyérdemű közleményeket és ismertetőket. Számos fényképfelvétel és rajz díszíti a fényesen kiállított művet, amely a magyar nyomdaipar remeke lesz. Minden új előfizető is, aki most negyedévre előfizet, megkapja karácsonyra a Sport Albumot. A Magyar Hirlap pontos, gyors és megbízható hírszolgálatával, érdekes politikai és társadalmi riportjaival és a napi események kimerítő és tárgyilagos feldolgozásával az első helyen áll a sajtóban. A Magyar Hirlap a fővárosban már este hat órakor, a vidéken pedig az összes lapokat megelőzve a legkorábban kapható. Előfizetési árai: egész évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyed évre 7 kor., egy hónapra 2-40 kor.

Felölts szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla**
Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor**
Laptulajdonos: **Éhler Gyula**

Telefonszámunk: **42**

HANN ARTHUR és TÁRSAI

automobil-osztálya

Budapest, VIII., Üllői-ut 52/B. Telefon: József 1-60.

FORD 20 HP. 4 hengeres Vanadiumacél automobil. Torpedó turagép teljes felszereléssel: **4800 kor.**

Magyarország minden terep- és utviszonyait közt kintően bevált olósó üzemű, praktikus **TURAGÉP.** Nagyszámu referenciák.

Szállítható azonnal.

Kérjen katalógust.

Kiadó lakások.

A város főterén több rendbeli lakás kiadó. Értekezhetni szerkesztőségünkben.

A kirakatokban kifüggesztett **OLLA** táblácskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203 sz. tucatja 6 kor. 1204 sz. superfinom tucatja 8 kor. Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Éhler Gyula és Widder Gyula gyógyszerártaiban s Hrabéczy Kálmán drogeriájában és Kluger Jenő illatszertárában Sátoraljaujhely.

Megbízható, jkítűnő szerkezetű kecskeméti

borsajtót

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetezete mint az O. K. H. tagja gyárából. Az

Ipari és Háziipari szövetezetek Beszerző és Értékesítő Központja

Budapest, VIII., József-körut 36. szám. Téssék árjegyzéket kérni!

1351/1913. sz.

A sztropkói járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetés.

A sztropkói körjegyzőségbe ujonnan rendszeresített segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A segédjegyző évi fizetése 1000 korona.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában előírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1913. évi szeptember hó 29-ének d. e. 8 órájáig adják be. Később érkezők nem vétetnek figyelembe.

A választást 1913. évi szept. hó 29-én a sztropkói község házában fogom megtartani.

Sztrapkó, 1913. évi szeptember hó 11-én.

Héricsz,

tb. főszolgabiró.

Eladó ház.

Tüzoltó-tér 4. szám alatti házamat elköltözés miatt eladom.

Papp Béla,

m. kir. főerdőmérnök.

428/1913. szám.

Új tanfolyamok megnyitása.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 37081/VI-B. sz. alatt kelt rendeletére a homonnai m. kir. kósárfonó kísérleti műhely és iskola keretében a következő tanfolyamok lesznek szervezendők:

1. Mestertanfolyamok önálló asztalosiparosok, vagy magukat önállósítani kívánó asztalossegédek számára évenként kétszer 4—4 havi időtartammal.

E tanfolyamok mindegyikére legalább 10, de legfeljebb 15 mester vagy önállósításra törekvő segéd vehető fel, akik szegénységük esetén egyenként havi 50 (ötven) korona ösztöndíjban részesíthetők.

E tanfolyamokra való felvételnél első sorban a zemplénvármegyei és közeli környékbeli iparosok vétetnek figyelembe.

2. Továbbképző tanfolyamok iparosok számára a szerkesztő és ipari szakrajz, az ipari számtan és könyv-

viteltan köréből november—április hónapokban, a hétköznapi esti és a vasárnapok délelőtti óráiban az e tanfolyamok számára érvényben levő szervezet és tantervek szerint.

3. Műhely gyakorlati tanfolyamok
a) asztalosstanoncok,
b) asztalossegédek számára a hétköznapi esti és a vasárnapok délelőtti óráiban.

4. Kósárfonó tanfolyam
a) három évi tanítási idővel a kósárfonó iskolák számára főnálló szervezettel és tanítástervvel az elemi iskolát végzett és tizenkettedik életévüket betöltött rendes tanulók számára,
b) téli tanfolyam novemb.—márc. hónapokban házi iparosok számára.

Bővebb felvilágosítással az intézet igazgatósága készséggel szolgál. A beiratások f. évi szeptember 1-től 15-ig tartanak.

Homonna, 1913. aug. 26.

Édes Gyula,
igazgató.

A női arcz szépségének emelésére, a szeplő és májfoltok eltüntetésére

a legbiztosabb és legártatlanabb szer a

JELMA-CRÉM.

Ára 1 tégelynek használati utasítással 1 kor.

Nélkülözhetetlen a bőrápolásnál a

JELMA toilette-szappan,

mely a legjobb és legillatosabb mosdó szappan.

Ára 1 korona.

JELMA-POUDER

fehér és rózsaszinben egy doboz 1 korona.

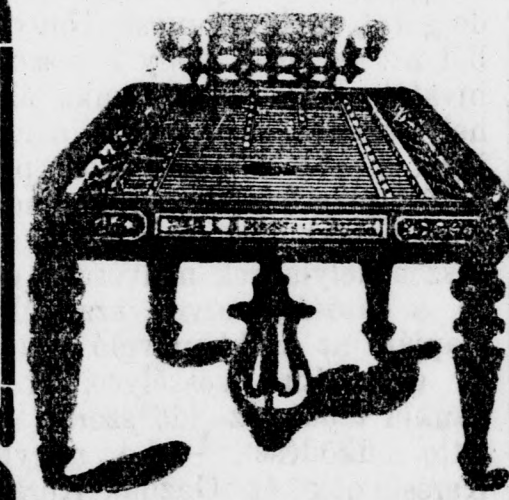
Kapható:

a „Szt.-Antal” gyógyszerertárban

Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér,

hol az összes bel- és külföldi arczsépitő és egyéb különlegességek, illatszerek stb. állandóan készletben tartatnak.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK

Schunda V. József

cs. és kir. udvari hangszer-gyáros hirneves gyármányaiból

állandó bizományi raktár

van

Sátoraljaujhelyben

Erzsébet királyné-utca 18. sz. alatt.

Igen kedvező részletfizetési módozatok.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.